

KUNST JA KÄELINE TEGEVUS

AINEKAVA

1.Kunsti ja käelise tegevuse rõhuasetused

I arengutase

I arengutasemel arendatakse õpilase peenmootorikat ning silma ja käe liigutuste koordineerimist.

Peamiseks töövormiks on koostegemine ja praktiline tegevus eeskjuju või näidise järgi. Arvestatakse iga õpilase individuaalset käelise tegevuse ja kõne mõistmise taset.

Õpilasele tutvustatakse erinevaid materjale ja töövahendeid, nende omadusi ning kasutamisevõimalusi; suunatakse hoidma korras oma töökohta ja -vahendeid.

Õpilasi innustatakse tehtust rõõmu tundma. Antakse positiivne hinnang tegevuses osalemisele.

Õpilaste tegevust verbaliseerib pedagoog.

II arengutase

Jätkatakse peenmootorika ning silma ja käe koostöö arendamist. Pikendatakse töö teostamiseks vajalikku keskendumisvõimet. Lisandub käsitöö.

Tutvustatakse erinevaid materjale ja töövahendeid, nende omadusi ning kasutamisevõimalusi, uusi töövõtteid ning ohutustehnika nõudeid. Õpilast suunatakse korras hoidma oma töökohta ja -vahendeid.

Tööd teostatakse eeskuju või näidise järgi etappide kaupa. Harjutatakse terviku moodustamist osadest ja järjestama osatoiminguid õpitegevuses. Õpilane sooritab õpitud ja jõukohaseid tegevusi iseseisvalt nii tuttavates kui ka varieeruvates tingimustes. Õpilast suunatakse otsima ja kasutama abi.

Õpilastele võimaldatakse materjali- ja teostusvalikuid.

Arendatakse tegevusega kaasnevat suhtlemist (tegevusele ärgitamine, protsessi suunamine, tulemuse sõnastamine). Õpilast suunatakse oma tegevust elementaarselt kommenteerima.

Antakse positiivne hinnang tegevuses osalemisele. Taotletakse, et õpilane lõpetaks alustatud töö.

III arengutase

Kujundatakse lihtsa iseseisva töö oskusi. Tööd teostatakse valdavalt näidise, lihtsate tööjuhiste, skeemide jms järgi.

Omandatud toiminguid rakendatakse ahelana stereotüüpsetes ja osaliselt muutuvates tingimustes. Harjutatakse toimingute suunatud planeerimist. Uuritakse töövahendite ja materjalide sobivust. Õpilased õpivad looma kujutlust tulemusest, järjestama osatoiminguid ning valima vahendeid. Areneb suunatud enesekontroll, toimingu valminud tööd võrreldakse näidisega.

Õpilane kommenteerib õpetaja suunamisel oma tegevust verbaalsete/alternatiivsete vahenditega.

Oluline on loomingust esteetilise elamuse saamine. Õpilased hakkavad oma tundeid vastavalt võimetele kunstis väljendama. Vaadeldakse kaaslaste töid, külastatakse kunstinäitusi ja muuseume.

2. Kunsti ja käelise tegevuse õpetamise põhimõtted

Kunst ja käeline tegevus on lõimitud teistes ainetes käsitletavate teemadega.

Kunsti ja käelise tegevuse tundides harjutatakse praktiliseks tööks vajalike liigutuste sooritamist, tekitatakse huvi tegevuse vastu ja soovi ise midagi esteetiliselt kujundatult valmis teha.

Kunstiõpetuse kaudu ärgitatakse õpilasi väljendama oma emotsioone, arendatakse kõnelist väljendusoskust ja loovust.

Kunsti ja käelise tegevuse tunde võib läbi viia õppekäikudena, külastades õpilastega näitusi, muuseume, käsitöö -kodasid jms.

Kunsti ja käelise tegevuse õpetuse tundidel on oluline roll rahvakunsti tutvustamisel. Tundide planeerimisel arvestatakse aastaringi eesti rahvakalendris ja rahvuslikke tähtpäevi.

Kunsti ja käelise tegevuse tundides õpitakse vaatlema esemeid (tunnused, osad), esemeid kirjeldama ja kujutama eri tehnikaid ning materjale kasutades.

Kunstil ja käelisel tegevusel on kõnearenduslik suunitlus. Esialgu saadab õpilase tegevust kõnega õpetaja, seejärel suunatakse õpilasi üha rohkem oma tegevust ise kõnega saatma. Hiljem tehakse ühiselt (õpetaja-õpilased) tehtud tööst sõnaline kokkuvõte.

Õpetamine kunstiõpetuse ja käelise tegevuse tundides toimub õpilastele positiivsete emotsioonide loomise kaudu. Töö lõppedes antakse tööle positiivne hinnang, kiidetakse õpilast ja julgustatakse edaspidi aktiivselt käelises tegevuses osalema.

Õpetajapoolse abi ja juhendamise ulatus sõltub õpilase füüsilistest- ja vaimsetest võimetest. Tööd teostatakse vastavalt õpilaste arengutasemele ja individuaalsetele võimetele, kas koostöös õpetajaga (ühistöö kogemused), etapiviisiliselt näidise järgi või kasutatakse näidist ning tööjuhiseid (piktogramm, skeem, tingmärgid).

3. Kunsti ja käelise tegevuse ainekava jaotus

3.1. Kujutamiseõpetus

Taotletavad õpitulemused

1.arengutaseme lõpuks	2.arengutaseme lõpuks	3.arengutaseme lõpuks
<ul style="list-style-type: none">• Maalib/joonistab lihtsa pildi (pall, õun, nägu).• Oskab kasutada värve: õige pintslihoid, värvi võtmine, pinna katmine, pintli pesemine.	<ul style="list-style-type: none">• Maalib/joonistab lihtsa pildi vaatluse järgi.• Kasutab erinevaid joonistamis-ja maalimisvahendeid.	<ul style="list-style-type: none">• Maalib/joonistab (vajadusel abiga) teemakohase pildi.• Kasutab erinevaid joonistamis-ja maalimisvahendeid.

Õppesisu:

1.arengutase	2.arengutase	3.arengutase
<ul style="list-style-type: none">• Lihtsa objekti (pall) kujutamine vaatluse järgi.• Näo osade kujutamine.	<ul style="list-style-type: none">• Inimese kehaosad, nimetamine ja kujutamine.• Eelnevalt analüüsitud lihtsa loodusliku objekti (õis, puu, lind) kujutamine vaatluse järgi.	<ul style="list-style-type: none">• Keha proportsioonide arvestamine inimese kujutamisel.• Figuuride gruppi paigutamine.• Lihtsate esemete rühma kujutamine vaatluse järgi.

3.2. Värvusõpetus

Taotletavad õpitulemused:

1.arengutaseme lõpuks	2.arengutaseme lõpuks	3.arengutaseme lõpuks
<ul style="list-style-type: none">Eristab põhivärvusi, värvusi.	<ul style="list-style-type: none">Oskab põhivärvusi segada uute toonide tekitamiseks.Oskab värvusi helestada ja tumestada.	<ul style="list-style-type: none">Teab ja eristab sooje ja külmi toone.

Õppesisu:

1.arengutase	2.arengutase	3.arengutase
<ul style="list-style-type: none">Põhivärvuste eristamine ja seostamine ümbritseva elu esemetega.	<ul style="list-style-type: none">Põhivärvuste segamine, värvuse hele ja tume toon.	<ul style="list-style-type: none">Lihtsa toonirea koostamine.Soojad ja külmad värvused.Meeleolude väljendamine ja kuulatava muusika kujutamine värvuste kaudu.Temaatilised värvikombinatsioonid (jõulud, lihavõtted jt.)

3.3. Materjaliõpetus

Taotletavad õpitulemused:

1.arengutaseme lõpuks	2.arengutaseme lõpuks	3.arengutaseme lõpuks
<ul style="list-style-type: none">• Paigutab vaasi lilli, oksti.• Rühmitab erinevaid looduslikke materjale, meisterdab juhendamisel looduslikest materjalidest.	<ul style="list-style-type: none">• Teeb juhendamisel kompositsioone looduslikust materjalist.	<ul style="list-style-type: none">• Teeb võimalikult iseseisvalt töid/kompositsioone erinevatest materjalidest.• Osaleb ruumide kaunistamisel tähtpäevadeks.

Õppesisu:

1.arengutase	2.arengutase	3.arengutase
<ul style="list-style-type: none">• Loodusliku materjali korjamine ja rühmitamine tajutavate tunnuste alusel.• Meisterdamine looduslikust materjalist.• Muud materjalid: paber, riie, karusnahk, puu, klaas. Materjalide rühmitamine.	<ul style="list-style-type: none">• Looduslikud - ja tehismaterjalid.• Kompositsioonid looduslikest materjalidest.• Taaskasutuse põhimõtted.• Meisterdamine olmejääkidest.	<ul style="list-style-type: none">• Materjalide töötlemine, liimimine (parandamine), erinevad liimid.• Materjalide sobivus.• Erinevate materjalide ja olmejääkide taaskasutamine praktiliste esemete valmistamisel.

3.4. Tarbekunst ja dekoratiivne kompositsioon

Taotletavad õpitulemused:

1.arengutaseme lõpuks	2.arengutaseme lõpuks	3.arengutaseme lõpuks
<ul style="list-style-type: none">• Liimib abiga kujundeid aluspaberile.• Trükkib paberile, papile vms vabalt valitud mustreid (pinna võimalikult ühtlane katmine).	<ul style="list-style-type: none">• Dekoreerib tarbeesemeid või nende kujutisi juhendamisel ja/või iseseisvalt.• Koostab kindla riba- või ringmusteri.	<ul style="list-style-type: none">• Teostab juhendamisel dekoratiivseid töid eri materjalist alustele.• Kaunistab erinevaid tarbeesemeid iseseisvalt valitud mustritega.• Valmistab juhendamisel erinevaid vitraaže (paber, klaas)

Õppesisu:

1.arengutase	2.arengutase	3.arengutase
<ul style="list-style-type: none">• Lihtsate kaheosaliste mustriribade koostamine (ladumine, trükkimine).	<ul style="list-style-type: none">• Riba-ja ringmustrite koostamine.• Tarbeesemete ja nende kujutiste dekoreerimine (nt. käpik, sall, linik, vaas, taldrik).• Ruumide kaunistamine juhendamisel.	<ul style="list-style-type: none">• Musteri kujundamine erinevatest detailidest.• Tarbeesemete kaunistamine.• Kujundustööd klassis ja kodus.• Vitraaž.

3.5. Tehnikate õpetus

Taotletavad õpitulemused

1.arengutaseme lõpuks	2.arengutaseme lõpuks	3.arengutaseme lõpuks
<ul style="list-style-type: none">• Valmistab fooni- ja ilupabereid kasutades erinevaid tehnikaid (puhumine, peegel- ja lõngatrükk vms).• Katab pinna pintslitrukis ühtlaselt.	<ul style="list-style-type: none">• Teeb juhendamisel töid kasutades akvaduši-, diatüüpia- ja muid tehnikaid.	<ul style="list-style-type: none">• Valmistab ja kasutab erinevaid templeid tööde valmistamisel.• Teeb juhendamisel töid kasutades erinevaid tehnikaid (graafiline joon, ornamentika, materjalitrukk jms)

Õppesisu:

1.arengutase	2.arengutase	3.arengutase
<ul style="list-style-type: none">• Fooni- ja ilupaberite valmistamine.• Lihtsad trükitehnikad: pintsl-, peegel- ja lõngatrükk• Puhumistehnika.	<ul style="list-style-type: none">• Tutvumine trüki- ja paljundustehnikatega.• Akvatušš, diatüüpia jt. tehnikad.	<ul style="list-style-type: none">• Templeite valmistamine.• Materjalitrukk.• Graafiline punkt ja joon.• Ornamentika.

3.6. Voolimine

Taotlevad õpitulemused:

1.arengutaseme lõpuks	2.arengutaseme lõpuks	3.arengutaseme lõpuks
<ul style="list-style-type: none">• Teab esmaseid voolimisvõtteid, voolib lihtsamaid vorme.	<ul style="list-style-type: none">• Voolib lihtsa mitmeosalise loodusliku objekti.	<ul style="list-style-type: none">• Voolib lihtsa tarbeeseme.

Õppesisu:

1.arengutase	2.arengutase	3.arengutase
<ul style="list-style-type: none">• Voolimise algvõtted: pigistamine, vajutamine, silumine, osadeks jaotamine, rullimine, veeretamine.• Lihtsa üheosalise objekti voolimine. Jäljendite vajutamine.	<ul style="list-style-type: none">• Lihtsa mitmeosalise loodusliku objekti (seen) voolimine.• Voolitud esemete värvimine, glasuurimine.	<ul style="list-style-type: none">• Lihtsa tarbeeseme voolimine ja dekoreerimine.• Inim- ja loomafiguuride voolimine.

3.7. Paberi- ja papitööd

Taotletavad õpitulemused:

1.arengutaseme lõpuks	2.arengutaseme lõpuks	3.arengutaseme lõpuks
<ul style="list-style-type: none">• Rebib erinevaid pabereid (ajakirjad, siidpaber, värviline paber jms), teeb neist kleepetöid.• Kleebib ettevalmistatud aplikatsioonidest pilte.• Teab kääride kasutamise ohutusreegleid, lõikab abiga.	<ul style="list-style-type: none">• Kasutab kääre erinevate materjalide lõikamisel, järgib ohutusreegleid.• Teeb erinevatest pabermaterjalidest töid.	<ul style="list-style-type: none">• Käsitseb õpitud tööriistu.• Meisterdab erinevatest pabermaterjalidest.• Kasutab iseseisvalt šabloone, lõikab kontuuri järgi.

Õppesisu:

1.arengutase	2.arengutase	3.arengutase
<ul style="list-style-type: none">• Paberi rebimine, kortsutamine, lõikamine, liimimine.• Aplikatsioonitööd ettevalmistatud detailidest.	<ul style="list-style-type: none">• Pabermaterjalid: kartong, papp, paberite liigid.• Tööd pabermaterjalidest.• Kujundite lõikamine paberist.• Ajakirjast piltide lõikamine.	<ul style="list-style-type: none">• Šablooni kasutamine.• Tarbeesemete (karp) meisterdamine ja dekoreerimine.• Paberdetailidest mänguasja, liikuva pildi jms. meisterdamine.

	<ul style="list-style-type: none"> • Paberi voltimine, lihtsad voltimistööd. • Paberplastika, pabermosaik. 	
--	--	--

3.8. Tekstiilitööd

Taotletavad õpitulemused:

1.arengutaseme lõpuks	2.arengutaseme lõpuks	3.arengutaseme lõpuks
<ul style="list-style-type: none"> • Oskab kääre käes hoida ja abiga kasutada. • Lõikab abiga ja klebib riideribasid. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kasutab kääre erinevate materjalide lõikamisel. • Kasutab abiga niiti ja nõela. • Tikib lõngapilte orientiiri järgi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kasutab sihipäraselt niiti ja nõela. • Käsitseb õpitud tööriistu. • Õmbleb iseseisvalt nõope ja teeb lihtsamaid õmblustöid.

Õppesisu:

1.arengutase	2.arengutase	3.arengutase
<ul style="list-style-type: none"> • Lõnga ja paela lõikamine. • Lõngapildi kleepimine. 	<ul style="list-style-type: none"> • Punkteerimine erinevatel materjalidel. • Lõngapildi (muster) tikkimine papile orientiiride järgi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tekstiilkollaaž, tekstiilimaal, trükkimine riidele. • Nööbi õmblemine.

<ul style="list-style-type: none"> • Riideribade kleepimine. 	<ul style="list-style-type: none"> • Riideribade lõikamine. • Riidematerjalide põimimine, sõlmimine, kerimine. • Märgviltimine. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lihtsad õmblustööd (mänguasjad). • Raamil ja telgedel kudumine. • Märg- ja nõelviltimine. • Heegeldamise põhivõtted. • Tikkimise põhipisted. • Paelte sõlmimine ja punumine.
---	--	---

3.9. Muud materjalid

Taotletavad õpitulemused

1.arengutaseme lõpuks	2.arengutaseme lõpuks	3.arengutaseme lõpuks
<ul style="list-style-type: none"> • Oskab tuttava töövahendiga tegutseda õpetaja suunamisel. 	<ul style="list-style-type: none"> • Oskab valida töövahendit ja tegutseda vastavalt selle funktsioonile. • Käsitseb ohutult tööriistu: lööb naela, saeb abiga. 	<ul style="list-style-type: none"> • Valib ja kasutab sobivaid töövahendeid lähtuvalt materjalist ja tegevuse eesmärgist

Õppesisu:

1.arengutase	2.arengutase	3.arengutase
<ul style="list-style-type: none">• Tutvumine erinevate materjalidega: nahk, puit, metall.• Tutvumine erinevate töövahenditega.	<ul style="list-style-type: none">• Naharibade ja-kujundite lõikamine, kleepimine, sõlmimine.• Lihtsad nahkehistööd.• Tööd puidu-ja metallijääkidest.• Tööd tehismaterjalidest.	<ul style="list-style-type: none">• Metallitööd (kohrutamine, augustamine).• Vineeri saagimine.• Puidu ehistööd: põleti kasutamine, värvimine, lakkimine.• Lihtsa tarbeeseme valmistamine puidust.

3.9. Tehniline modelleerimine

Taotletavad õpitulemused

1.arengutaseme lõpuks	2.arengutaseme lõpuks	3.arengutaseme lõpuks
<ul style="list-style-type: none">• Kasutab klotse loovkonstrueerimisel, ehitab näidise järgi koostegemisel.	<ul style="list-style-type: none">• Meisterdab iseseisvalt karpidest ja klotsidest.	<ul style="list-style-type: none">• Meisterdab abiga/näidise järgi makette.

Õppesisu:

1.arengutase	2.arengutase	3.arengutase
<ul style="list-style-type: none">• Mänguklotsidest ehitamine (ladumine üksteise kõrvale, peale).• Kujundite ladumine.	<ul style="list-style-type: none">• Mudelite valmistamine karpidest, topsidest.	<ul style="list-style-type: none">• Maketi meisterdamine.

3.10. Teemaatilised tööd

Taotletavad õpitulemused:

1.arengutaseme lõpuks	2.arengutaseme lõpuks	3.arengutaseme lõpuks
<ul style="list-style-type: none">• Osaleb ühistöodes teemapildi valmimisel.	<ul style="list-style-type: none">• Joonistab lihtsa süžeebildi etteantud teemal näidise ja juhendamise järgi.	<ul style="list-style-type: none">• Suudab väljendada oma tundeid ja emotsioone läbi kunsti.

Õppesisu:

1.arengutase	2.arengutase	3.arengutase
<ul style="list-style-type: none">• Teemakohase analüüsitud üksikobjekti kujutamine.	<ul style="list-style-type: none">• Lihtsa teemaatilise süžeebildi joonistamine näidise järgi.	<ul style="list-style-type: none">• Tunnete ja meeleolude väljendamine õpitud tehnikate abil.

	<ul style="list-style-type: none"> • Teematilised ühistööd (nt. kollaaž). • Aastaaegade kujutamine kasutades erinevaid tehnikaid. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lihtsa situatiivse tegevuse kujutamine (nt. seeni korjamas, suusatamas)
--	---	---

3.11. Ohutusnõuded ja tööpaik

Taotletavad õpitulemused:

1.arengutaseme lõpuks	2.arengutaseme lõpuks	3.arengutaseme lõpuks
<ul style="list-style-type: none"> • Oskab tuttava töövahendiga tegutseda õpetaja suunamisel. • Korraldusel korrastab abiga oma tööpaiga. • Juhendamisel järgib ohutusnõudeid pliatsi, pintsli, liimi ja kääride kasutamisel. 	<ul style="list-style-type: none"> • Jälgib tööpaiga korrasolekut. • Teab ja järgib ohutusnõudeid nõela, haamri, kruvikeeraja ja sae käsitlemisel. 	<ul style="list-style-type: none"> • Korrastab iseseisvalt tööpaiga. • Teab ja järgib põhilisi ohutusnõudeid mehhaaniliste ja elektriliste tööriistade kasutamisel.

Õppesisu:

1.arengutase	2.arengutase	3.arengutase
<ul style="list-style-type: none">• Käärde, liimi, värvide kasutamine.• Oma töökoha koristamine õpetaja korralduste järgi.	<ul style="list-style-type: none">• Elementaarsed ohutusnõuded nõela, haamri, sae jne käsitlemisel.• Tööpaiga korrashoid ja selle koristamine töö lõpul.• Õpetaja abistamine töövahendite jagamisel ja kokkukorjamisel.	<ul style="list-style-type: none">• Ohutusnõuded elektritööriistade jms kasutamisel.